

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

โดยปกติประเทศที่กำลังพัฒนามักจะกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจไว้มากมายหลายประการเช่น การให้ประชาชนในชาติได้มีงานทำ การยกระดับมาตรฐานในการครองชีพ การเพิ่มผลิตภาพในด้านต่างๆ การเพิ่มคุณภาพในการศึกษา การกระจายรายได้ที่เป็นธรรมเป็นต้นที่เรียกว่าความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามการที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ในบางครั้งได้ก็ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างในระบบเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมด้วย การพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงมีผลกระทบต่อการใช้ที่ดิน อาชีพและการกระจายรายได้ไปยังกลุ่มประชากรที่ต่างอาชีพกันในพื้นที่หนึ่งๆ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการประเภทหนึ่งที่เกิดรายได้เข้าสู่ประเทศและก่อให้เกิดอาชีพต่างๆที่ต่อเนื่องทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมทั้งการกระจายรายได้อย่างกว้างขวางทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ได้ทวีความสำคัญขึ้นอย่างรวดเร็วโดยจะเห็นได้จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.2 แสนล้านบาท ในปี 2533 เป็น 3.5 แสนล้านบาท ในปี 2543 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย) นอกจากบทบาทในการเพิ่มรายได้อันเป็นเงินตราต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วดังกล่าวแล้ว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังมีบทบาทและผลกระทบในเชิงบวกต่อระบบเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆด้วยอีกด้วย

การใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวและการสร้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพบว่า ธุรกิจแต่ละประเภทต้องการพื้นที่ แรงงานและรายได้แตกต่างกันตามประเภทของธุรกิจ ในส่วนของธุรกิจการจำหน่ายของที่ระลึกนั้นได้ส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างงานโดยเป็นตัวชักจูงให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตของที่ระลึก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการใช้แรงงานผลิตจากภาคชนบท ซึ่งก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท เกิดอาชีพและสร้างงานนอกฤดูทำการเกษตรให้กับเกษตรกร (ประชุม สุวดี, 2533) การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอันเป็นผลมาจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในรูปของร้านค้าและบริการ การ

ใช้ประโยชน์ที่ดินเปลี่ยนจากเกษตรกรรมไปเป็นพาณิชยกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อไปสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรม และการบริการในที่สุด (ปรีชา อุปโยคิน และ วีรวงศ์, 2527)

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่อยู่สุดชายแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัด มีพื้นที่ประมาณ 12,681 ตารางกิโลเมตร มีขนาดของพื้นที่จัดอยู่ในลำดับที่ 8 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 924 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 45 ตำบล มีประชากรทั้งหมด 234,226 คน ในปีพ.ศ. 2543 (กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย) มีรายได้ต่อหัว 28,019 บาทต่อคน/ปี สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นจังหวัดที่มีภูเขามากที่สุดในประเทศไทย ดังนั้นจึงมีพื้นที่ราบที่สามารถใช้ทำการเกษตรได้น้อยมาก และมีประชากรน้อยที่สุดในภาคเหนือ ทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีชาวไทยภูเขาอยู่อาศัยในอัตราส่วนที่สูงที่สุดอีกด้วย คือ มีประชากรชาวไทยภูเขาอาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร้อยละ 50 ของประชากรทั้งจังหวัด ประชากรชาวไทยภูเขาในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีหลายเผ่าได้แก่ กระเหรี่ยง ม้ง มูเซอร์ อีเก้อ ลีซอ และ ลัวะ ประชากรที่เหลือส่วนใหญ่เป็นชาวดไต หรือ ไทยใหญ่ ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือ ประกอบกับความมั่งคั่งทางธรรมชาติที่มีป่าไม้อยู่มากและภูเขาที่เป็นหินปูนทำให้เกิดเป็นถ้ำต่างๆ ขึ้นมากมายและมีความสวยงามของหินงอกหินย้อยที่เกิดจากแร่แต่ละชนิดทำให้เกิดเป็นปฏิมากรรมทางธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ ภายในถ้ำ และบางถ้ำยังได้มีโลงศพ (Coffin Cave) ในยุคก่อนประวัติศาสตร์อยู่ภายในถ้ำต่างๆ เป็นจำนวนมากซึ่งเป็นที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ภายหลังจากการพัฒนาทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย-เชียงใหม่) ทำให้เกิดความสะดวกรวดในการเดินทางของนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนภายหลังจากเป็นจังหวัดปิดมาช้านาน นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในงานส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยปี 2530 ที่ กรุงเทพมหานคร ทำให้เป็นจุดสนใจของประชาชนทั่วไปที่ต้องการเดินทางไป ทำให้เกิดความอยากที่จะมาชื่นชมธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของชาวแม่ฮ่องสอน กล่าวได้ว่า นับตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมากิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้เข้าสู่ภาวะที่เรียกว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง จำนวนนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างมากมาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในด้านการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวและการกระจายรายได้ไปยังกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน

แผนที่ 1.1 ขอบเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน

พื้นที่ นักธุรกิจได้มาขยายฐานประกอบการเข้ามาสู่พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการพัฒนาปรับปรุงเกี่ยวกับที่พักอาศัยเพื่อรองรับแก่นักท่องเที่ยว และมีกิจการต่างๆได้เกิดขึ้นได้แก่ ร้านอาหาร สถานเริงรมย์ ต่างๆ กิจการนำเที่ยว กิจการให้เช่าพาหนะและอื่นๆ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ ประมาณ 2433.115 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งหมด 42,747 คน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นชุมชนดั้งเดิมที่เกิดขึ้นมาเกือบจะพร้อมกับเมืองแม่ฮ่องสอน ได้มีการสะสมของศิลปวัฒนธรรมมาช้านานนับร้อยๆปี กาลเวลาอันยาวนานและการอยู่ท่ามกลางธรรมชาติได้หล่อหลอมให้ศิลป - วัฒนธรรม เหล่านี้มีแบบอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมีคุณค่าแก่การศึกษา และสัมผัสเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังมีวิถีชีวิตของคนพื้นเมือง (คนเมือง, ไทยใหญ่) ที่มีอัธยาศัยอ่อนโยน และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ซาบซึ้งแก่ผู้มาเยือน ประกอบกับโบราณสถานที่สวยงาม เช่น วัด พระธาตุต่างๆและยังมีสภาพธรรมชาติที่งดงาม จนได้รับสมญานามว่าสวิสแห่งเมืองไทย เมืองสามหมอก เมืองแห่งขุนเขา เป็นต้น นับตั้งแต่การดำรงชีวิตที่เรียบง่ายพึ่งพาอาศัยกัน การเปลี่ยนแปลงเริ่มเข้ามาสู่ชุมชนเมืองแม่ฮ่องสอนเมื่อแม่ฮ่องสอนได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการท่องเที่ยวและสังคมเมืองแม่ฮ่องสอนก็ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นศูนย์กลางการให้บริการในระดับจังหวัด ในปัจจุบันได้กลายเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ การค้า การบริการทางสังคม การคมนาคมและการขนส่ง และมีความพร้อมในสิ่งอำนวยความสะดวกระดับหนึ่งพอเพียงต่อการเป็นศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นที่พักแรมหลายรูปแบบ หลายมาตรฐาน สถานที่จำหน่ายอาหารที่ตอบสนองต่อรสนิยมของชาวไทยและชาวต่างประเทศ ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก บริการนำเที่ยว การสื่อสารติดต่อภายในและต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น รวมทั้งการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่นวัดพระธาตุคอกงมู วัดจองคำ บ้านน้ำเพียงดิน และวนอุทยานถ้ำปลา ฯลฯ จากการที่เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำให้พื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยทั้งการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและการขยายตัวของการใช้ที่ดิน เช่น การเกิดขึ้นมาของสิ่งบริการไม่ว่าจะเป็น ร้านค้า, โรงแรม, เกสต์เฮ้าส์

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น จึงน่าที่จะมีการศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวใน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและการกระจายรายได้ไปยังกลุ่มประชากรต่างๆที่มีส่วนสัมพันธ์กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่รวมทั้งผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น การกำหนดแบบ

แผนการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งเพื่อที่จะก่อให้เกิดการจ้างงานและการเพิ่มรายได้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชากรในท้องถิ่นโดยรวม

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3 แนวเหตุผล

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมในด้านการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.5 พื้นที่ศึกษา

1) ในการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการท่องเที่ยว ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ได้ใช้พื้นที่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีเนื้อที่ 2,433.13 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,520,704 ไร่ เป็นพื้นที่ศึกษา

2) เนื่องจากสภาพลักษณะภูมิประเทศของเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน และมีป่าไม้จำนวนมาก มีที่ราบหรือที่ราบหุบเขาอันเป็นที่ตั้งชุมชนหรือตัวเมืองน้อยมาก ดังนั้นผลกระทบของการท่องเที่ยวทั้งทางด้าน การใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในบริเวณที่เป็นชุมชนหรือตัวเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งในที่นี้ได้แก่พื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญต่างๆ จตุรรมของประชากร และ

ศูนย์กลางการบริหารการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวมากที่สุดของจังหวัดนี้

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้แบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่

(1) พื้นที่ศึกษาหลัก ได้แก่ พื้นที่หรือบริเวณที่เป็นชุมชน หรือเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ 4.2 ตารางกิโลเมตร และในปี พ.ศ.2528 ได้ขยายเขตเทศบาลออกไปอีกมีพื้นที่ประมาณ 6 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลจองคำและตำบลปางหมูบางส่วน (รายงานวิจัยผังเมืองรวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2528) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวมากที่สุด และเด่นชัดที่สุด

(2) พื้นที่รอง ได้แก่ พื้นที่ที่เป็นป่าเขาหรือพื้นที่นอกเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างน้อยอยู่หรือยังไม่เด่นชัดเหมือนกับพื้นที่หลักในข้อที่ 1 หรือในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการท่องเที่ยวทั้งทางด้านการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ศึกษาหลักหรือเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ในข้อที่ 1 เป็นสำคัญ

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของการท่องเที่ยวใน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษางานวิจัย ทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาถึงแนวทางและผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่ผ่านมา รวมทั้งทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้

2) การเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ครั้งนี้มี 2 ประเภท ได้แก่

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการออกภาคสนามในพื้นที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่เตรียมไว้ ประชากรที่ถูกสัมภาษณ์มีทั้งหมด 3 กลุ่มได้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ประชากรท้องถิ่น

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานต่างๆเช่น กรมแผนที่ทหาร กรมการผังเมือง ฯลฯ เพื่อที่จะช่วยในการวิเคราะห์ผลการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ขึ้น เช่น ภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ.2523 กับ ปี พ.ศ.2540

3. การสุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ประกอบไปด้วย 3 กลุ่ม ซึ่งประชากรตัวอย่างแต่ละกลุ่มจะใช้วิธีการสุ่มดังนี้

3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว ได้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยศึกษาถึงลักษณะต่างๆของนักท่องเที่ยวแต่ละคน เช่นข้อมูลส่วนตัว แหล่งที่มา ลักษณะการเดินทาง วัตถุประสงค์ของการเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ในการสุ่มตัวอย่าง ได้ใช้วิธีการสุ่มแบบตัวอย่างกลุ่ม (Cluster Random Sampling) กล่าวคือ แบ่งเก็บข้อมูลตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

3.2 กลุ่มผู้ประกอบการกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ผู้ที่ประกอบกิจการด้านการค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่นการบริการที่พัก อาหาร บริการนำเที่ยวและบริการด้านรถเช่า ฯลฯ โดยศึกษาถึงข้อมูลส่วนตัว ลักษณะของการประกอบอาชีพ ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน และทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น ในการสุ่มตัวอย่าง ได้ใช้วิธีการสุ่มแบบตัวอย่างกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยกระจายการสุ่มตัวอย่างในกลุ่มกิจการต่างๆ ดังนี้

- ห้องอาหาร
- ภัตตาคารและสวนอาหาร
- ร้านของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง
- หาบเร่ขายของที่ระลึก
- ให้เช่าจักรยาน จักรยานยนต์ และรถยนต์
- ให้เช่าที่พัก บังกะโล โรงแรม

- ขับรถรับจ้าง รถประจำทาง
- สถานบริการ สถานเริงรมย์
- มัคคุเทศก์ นำทางทัวร์ป่า
- อื่นๆ

3.3 กลุ่มประชากรในท้องถิ่น ได้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบทางตรง หรือทางอ้อมจากการท่องเที่ยว โดยศึกษาถึงข้อมูลส่วนตัว ลักษณะการประกอบอาชีพ การตั้งถิ่นฐาน ความสนใจต่อการเคลื่อนไหวทางการท่องเที่ยวและทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีเป้าหมาย (Purposive Random Sampling) คือกลุ่มประชากรตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชัดเจน และประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตแหล่งท่องเที่ยว หรือมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ชัดเจน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลประชากรตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มจะใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์โดยนำมาทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC เช่น ร้อยละ Significant Gamma Phi and Cram's V เพื่อหา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจะใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2523 เป็นฐานเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนกับภาพถ่ายทางอากาศปีล่าสุด ปี พ.ศ.2540 ที่ได้จากกรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะศึกษาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการใช้ที่ดินประเภทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหรือการบริการทางด้านการท่องเที่ยวรวมทั้ง การใช้ที่ดินที่เป็นที่พักอาศัยของประชากร อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

นอกจากนี้จะศึกษาถึงลักษณะการขยายตัวและทิศทางการขยายตัวของพื้นที่ศึกษาหลักหรือเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยใช้วิธีการนำภาพถ่ายทางอากาศทั้ง 2 ช่วงมา

วางซ้อน (Overlay) เพื่อวิเคราะห์หาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Map Info

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่ในด้านการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณา วางแผน เพื่อการพัฒนาในระดับท้องถิ่น